

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ
ОСВІТИ
КАФЕДРА АВІАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Психологічні технології в бізнесі»

за спеціальністю 053 «Психологія»

ОПП Психологія бізнесу

Укладач:

Старший викладач кафедри авіаційної психології

Л.В.Помиткіна

Конспект лекцій розглянутий та схвалений на
засіданні кафедри авіаційної психології

Протокол № _____ від «___» _____ 2018р.

Завідувач кафедри

Л.В.Помиткіна

Лекція № 1

Тема лекції: Психологічні основи діяльності людини в бізнесі

План лекції

1. Психологічні основи діяльності людини в бізнесі.
2. Бізнес як соціокультурний інститут: історія розвитку. Бізнес як соціальна та юридична система.
3. Основні психологічні технології в бізнесі

Література

1. Психология бизнеса. Теория и практика: учебник для магистров / под общ. ред. Н. Л. Ивановой, В. А. Штроо, Н. В. Антоновой. – М. : Издательство Юрайт, 2014. – 509 с.
2. Емельянов Е.Н., Поварницына С.Е. Психология бизнеса. – М.: Институт психологии РАН, 2005. – 511 с.
3. Лалу Фредерик. Открывая организации будущего. – М.: ООО «Манн, Иванов и Фербер», 2016. – 88 с.
4. Хилл Наполеон. Закон успеха. – СПб.: Изд-во «Попурри», 2009. – 752 с.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЇ

Питання 1. Психологічні основи діяльності людини в бізнесі.

Психологія бізнесу - сучасна галузь психології, що виникла на стику багатьох дисциплін, перш за все таких, як психологія, соціологія і економіка, під впливом процесів соціального і економічного розвитку суспільства. Становлення цього нового напрямку в психологічній науці є реакцією на численні проблеми, що являються перед представниками малого і середнього бізнесу і тримають участь професійних психологів. Саме розвиток нових соціально-економічних відносин в країні призводить до того, що практична психологія активно включається в область бізнесу. Зокрема, зростає затребуваність тих напрямків психологічної роботи, які пов'язані з психологічним супроводом діяльності різних бізнес-структур. У той же час серед бізнесменів з'являється все більше прихильників професійного регулювання і обліку психологічних процесів і проблем, які мають місце практично в будь-якій бізнес-організації.

Вираз «бізнес - це психологія» звучить як теза, який приймається багатьма представниками російського бізнесу. Сьогодні багатьом організаціям (компаніям, фірмам, підприємствам), які займаються виробництвом і продажем товарів і послуг, для підвищення ефективності роботи необхідні фахівці-психологи, які добре розуміють особливості сучасного бізнесу і роль людського фактора в досягненні поставлених цілей, здатні направити активність керівників і персоналу на подолання труднощів, підвищення конкурентоспроможності та розвиток організації. Для фахівців, які здійснюватимуть психологічне супровід роботи бізнес-організацій, важливо бачити всю багатоплановість, складність і суперечливість бізнесу. У підручнику дається його аналіз на різних рівнях: психологічному, соціально-психологічному, соціологічному.

Питання 2. Бізнес як соціокультурний інститут: історія розвитку. Бізнес як соціальна та юридична система.

Бізнес з психологічної точки зору може розглядатися в різних аспектах:

- як особлива діяльність, спрямована на отримання прибули і що ставить певні вимоги до особистості діяча;
- як організація (група людей), що має свої закономірності виникнення і функціонування;
- як соціальний інститут, який надає істотний вплив на соціальні структури і порядок у суспільстві, соціалізацію громадян і стандарти суспільної поведінки.

Всі виділені складові бізнесу (діяльність, личність, організація, соціальний інститут) тісно пов'язані між собою, взаємно доповнюють і збагачують один одного. Тому представники різних областей знань, по-різному вивчаючи і інтерпретуючи бізнес, в тій чи іншій мірі враховують ці сторони бізнесу як складного суспільного і психологічного явища. Сучасна, поки ще дуже молода, психологія бізнесу розвивається, спираючись на всі три позначених рівня аналізу бізнесу. Такий багатоплановий підхід до бізнесу дозволяє побачити різні сторони цього складного явища в процесі підготовки і практичної роботи бізнес-психологів. Це складний шлях, оскільки він передбачає адаптацію академічного наукового апарату до вирішення завдань практичної чеської психології, що в будь-якій прикладній галузі представляє собою найбільшу складність.

Основним об'єктом досліджень в області психології бізнесу є психологічні механізми і закономірності функціонування бізнесу як складного психологічного феномена.

Питання 3. Основні психологічні технології в бізнесі

У міру становлення підходу в психології або наукової галузі відбувається ускладнення поставлених завдань, перехід від накопичення фактичного матеріалу до побудови психологічних концепцій, що відбивається у вирішенні психологами таких завдань:

- задачах виявлення фактів (опис різноманітних психологічних феноменів і їх проявів);
- завдання накопичення і узагальнення фактів (виділення найважливіших фактів, опис явищ);
- завдання встановлення закономірностей або законів явлень (пояснення фактів, знаходження причинно-наслідкових зв'язків);
- завдання виявлення механізмів закономірностей або законів (побудова наукової концепції);
- завдання виявлення умов і форм практичного використання отриманих знань (застосування наукових концепцій на практиці). Це найбільш складний блок завдань, оскільки психолог стикається з організаційними, матеріальними, соціальними проблемами, а також питаннями морально-етичного плану. Будь-яке впровадження психологічних знань на практиці має слідувати загальному принципу

«Не нашкодь!», Що не завжди можливо. При цьому від психолога потрібне знання і «відчуття» етики взаємодії і багатьох інших аспектів життєдіяльності людей.